

OKRESNÁ PROKURATÚRA ŽILINA
Moyzesova 20, 011 56 Žilina 1

Číslo: 3 Pv 5/21/5511-7
EEČ: 2-43-520-2022

Žilina 11.05.2022

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 20.10.2006 v predajni XXXXX XXXXX, XXXXX vylákala od spoločnosti XXXXX XXXXX

- úver vo výške 15.028,- Sk (498,84 €) na nákup mobilného telefónu v predajnej cene 16.698,- Sk (554,27€) tak, že uzatvorila zmluvu o úvere č. 1077782922, pričom pri uzatváraní zmluvy uhradila sumu 1.670,- Sk (55,43 €) a zaviazala sa po dobu 11 mesiacov úver splácať splátkami vo výške 1.670,- Sk (55,43 €) mesačne,

- úver vo výške 24.299,- Sk (806,58 €) na nákup televízora v predajnej cene 26.999,- Sk (896,20 €) tak, že uzatvorila zmluvu o úvere č. 1176782928, pričom pri uzatváraní zmluvy uhradila sumu 2.700,- Sk (89,62 €) a zaviazala sa po dobu 9 mesiacov úver splácať splátkami vo výške 2.700,- Sk (89,62 €) mesačne,

splátky však vôbec nesplácala a na zaslané upomienky nereagovala, pričom ako svojho zamestnávateľa nepravdivo uviedla XXXXX, XXXXX s čistým príjmom vo výške 13.000,- Sk (431,52 €), čím takto spoločnosť XXXXX XXXXX uviedla do omylu a spôsobila jej škodu vo výške 39.327,- Sk (1.305,41 €).

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva PZ v XXXXX, Úradu justičnej a kriminálnej polície, Odboru ekonomickej kriminality pod ČVS: ORP-82/OEK-ZA-2007 zo dňa 31.01.2007 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona. Dňa 13.02.2007 bolo uznesením vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva PZ v XXXXX, Úradu justičnej a kriminálnej polície, Odboru ekonomickej kriminality pod sp. zn. ČVS: ORP-82/OEK-ZA-2007 podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Uznesením vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva PZ v XXXXX, Úradu justičnej a kriminálnej polície, Odboru ekonomickej kriminality pod sp. zn. ČVS: ORP-82/OEK-ZA-2007 zo dňa 29.10.2007 bolo v zmysle § 228 odsek 2 písmeno a) Trestného poriadku trestné stíhanie obvinenej XXXXX prerušené, lebo nemožno pre neprítomnosť obvinenej vec náležite objasniť.

Vyšetrovateľka Okresného riaditeľstva PZ v XXXXX, Odboru kriminálnej polície dňa 03.03.2022 vydala uznesenie pod sp. zn. ČVS: ORP-82/OEK-ZA-2007 podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku o pokračovaní v trestnom stíhaní obv. XXXXX, lebo nie je dôvod na prerušenie trestného stíhania.

Vyšetrovateľka Okresného riaditeľstva PZ v XXXXX, Odboru kriminálnej polície dňa 16.03.2022 predložila tunajšej prokuratúre vyšetrovací spis spolu s návrhom na zastavenie trestného stíhania voči obvinenej XXXXX podľa § 215 odsek 1 písmeno d) Trestného poriadku s poukazom na § 9 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku. Preskúmaním vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že trestné stíhanie nie je premlčané.

S poukazom na tú skutočnosť, že pri posudzovaní otázky, či obvinená XXXXX naplnila znaky príslušného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinená a poškodený, som dospela k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenej XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvinenej XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v civilnom konaní.

V rámci vyšetrovania bola vo veci za poškodenú stranu vypočutá XXXXX, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že s obvinenou bola dňa 20.10.2006 uzatvorená úverová zmluva č. 1176782928, predmetom ktorej bol televízor v obstarávacej cene 26.999,- Sk (896,20 €). Obvinená zaplatila priamu platbu vo výške 2.700,- Sk (89,62

€) a zvyšok sa zaviazala splácať v 9 mesačných splátkach po 2.700,- Sk (89,62 €). V rovnaký deň, teda 20.10.2006, bola s obvinenou uzatvorená úverová zmluva č. 1077782922, predmetom ktorej bol mobilný telefón v obstarávacej cene 16.698,- Sk (554,27 €). Obvinená zaplatila priamu platbu vo výške 1.670,- Sk (55,43 €) a zvyšok sa zaviazala splácať v 11 mesačných splátkach po 1.670,- Sk (55,43 €), pričom obvinená doposiaľ neuhradila ani jedinú splátku. Zástupkyňa poškodenej strany uviedla, že pri uzatváraní zmluvy obvinená predložila občiansky preukaz, preukaz poistenca, výpis z účtu, vyúčtovanie za telefón a vyúčtovanie SIPO. Tieto klient predkladal iba k nahliadnutiu. Obvinená uviedla, že pracuje v XXXXX ako čašníčka. Klient nemusel predkladať potvrdenie o príjme, stačilo uviesť, kde pracuje. Záverom si uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 39.327,- Sk (1.305,42 €).

Svedkyňa XXXXX uviedla, že s obvinenou XXXXX uzatvárala úverové zmluvy, ktoré sú vyššie popísané. Pri spisovaní zmluvy obvinená uviedla ako svojho zamestnávateľa XXXXX, kde mala mať mzdu v čistom 13.000,- Sk (431,52 €) a uviedla telefónne číslo. Obvykle preverovali správnosť údajov u zamestnávateľa. Pokiaľ však telefónne číslo nikto nedvíhal, nebolo možné túto skutočnosť preveriť. Svedkyňa sa nevedela vyjadriť, ako to bolo pri podpise zmluvy s obvinenou.

Do spisu boli zabezpečené listinné dôkazy týkajúce sa úverovej zmluvy č. 1176782928 a č. 1077782922, ako aj správa z XXXXX XXXXX, z ktorej vyplýva, že obvinená XXXXX v ich spoločnosti nikdy nepracovala, nebola ich zamestnancom a v XXXXX bola len ubytovaná, bola teda len hosťom.

Z listinných dôkazov zhromaždených vo vyšetrovacom spise vyplýva, že obvinená pri žiadosti o úver uviedla ako zamestnávateľa XXXXX, s čistým mesačným príjmom 13.000,- Sk (431,52 €). Zo zabezpečených listinných dôkazných prostriedkov vyplýva, že poškodená spoločnosť nepožadovala od obvinenej žiadne doklady potvrdzujúce skutočnosti uvádzané v jej žiadosti.

V týchto intenciách je potrebné konštatovať, že spoločnosť XXXXX XXXXX nevykonala žiadne kroky smerujúce k tomu, aby overila tvrdenia obvinenej. Z výsluchov svedkov nie je možné zistiť, či vôbec bola XXXXX kontaktovaná ohľadom zistenia skutočnosti, či obvinená XXXXX je ich zamestnankyňou a aký je jej mesačný príjem.

Povinnosť veriteľa riadne zisťovať majetkové pomery dlžníka pri spotrebiteľských úveroch vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 1, ods. 2 a § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórnych znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho

trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel' naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel' a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretné a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky. Dodržanie obvyklej miery opatrnosti v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka má každý účastník záväzkovo právneho vzťahu, t. j. ako veriteľ, tak aj dlžník. Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva.

Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spoločnosť XXXXX XXXXX ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrane svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si hodnoverne neoverila informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutie úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, poškodená spoločnosť pri poskytnutí úveru nepožadovala od obvinenej potvrdenie o príjme, ani žiadne iné dodatočné informácie k jej finančnej situácii.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku na strane poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t.j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo

vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Trestné stíhanie v intenciách ustanovenia § 87 ods. 2 písm. e) Trestného zákona nie je premlčané.

Na základe uvedeného mám za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Martina Cechová
prokurátorka